

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
КРАСНОАРМІЙСЬКИЙ ІНДУСТРІАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ
КІЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ СУЧASНИХ ЗНАНЬ**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ЕКОНОМІЧНОГО І СОЦІАЛЬНОГО
РОЗВИТКУ РЕГІОНУ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**регіональної науково-практичної конференції,
присвяченої 55-річчю**

**Красноармійського індустріального інституту
ДВНЗ «ДонНТУ»**

м. Красноармійськ, 19-20 грудня 2013 р.

УДК 330.3+336+658
ББК 65.9 (4УКР)

Актуальні проблеми екомічного і соціального розвитку регіону:
Збірник матеріалів региональної науково-практичної конференції. –
Красноармійський індустріальний інститут ДонНТУ, 19–20 грудня 2013.
– Донецьк, 2013. – 282 с.

У збірнику опубліковано матеріали науково-практичної конференції з актуальних проблем екомічного і соціального розвитку регіонів України.

Для науковців, викладачів вищих навчальних закладів, фахівців різних галузей економіки, представників органів місцевого самоврядування, державних службовців, студентів.

Редакційна колегія:

Ляшок Я.О. - к.т.н., доцент, директор КІІ ДонНТУ

Ковалюв В.М. - д.е.н., професор

Лизунова О.М. - к.е.н., доцент

Лисенко С.М. - к.е.н., доцент

Школяренко О.О. - к.е.н., доцент

Публікується згідно з ухвалою Вченої Ради КІІ ДонНТУ
(протокол № 2 від 31.10.2013 р.)

Відповідальний редактор збірника: Коробський Р.В.

Технічні редактори: Новицька О.В., Грязнов I.O.

Відповідальність за достовірність наведених у публікаціях даних та тверджень несуть їх автори. Стиль і орфографія авторів збережені.

© Красноармійськ, КІІ ДонНТУ, 2013

© Колектив авторів, 2013

ЗМІСТ

1. Актуальні проблеми економіки й соціології праці.

Прудник О.В., Ляшок Н.Ю.

ПРОБЛЕМИ БЕЗРОБІТТЯ В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ 8

Скрипка В.М.

МЕТОДИКА ЗАСТОСУВАННЯ СИСТЕМНОГО ПІДХОДУ ПРИ

ВИБОРІ ФОРМ І СИСТЕМ ОПЛАТИ ПРАЦІ РОБІТНИКІВ НА ВУГЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ 10

Тоболкан О.К.

ДІСБАЛАНС СПРОСА І ПРЕДЛОЖЕНИЯ НА РЫНКЕ ТРУДА 16

Цветнова О.В.

ПРАКТИЧНІ ЗАХОДИ ФОРМУВАННЯ ТА ОЦІНКИ СЕРЕДНЬОГО КЛАСУ В УКРАЇНІ 18

Шербак Ю.В., Моїсеєнко Л.М.

ПРОБЛЕМА ГЕНДЕРНОЇ НЕРІВНОСТІ

В ТРУДОВИХ ВІДНОСИНАХ В УКРАЇНІ: ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ 21

Moskvina V.V., Bolotskyh T.V.

PENSION INSURANCE IN UKRAINE: PRO ET CONTRA 24

2. Актуальні проблеми управління персоналом, формування соціально-трудових відносин в умовах ринкової економіки.

Авраменко Г.І., Прудник О.В., Ляшок Н.Ю.

СУЧASNІ ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ НА ПІДПРИЄМСТВІ 26

Булатов Ю.В., Цветнова О.В.

АНАЛІЗ РИНКУ ПРАЦІ В УКРАЇНІ 29

Грязнов I.O., Ніколаєнко С.С., Табачкова Н.А.

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА 31

Зелінська Т.С., Ляшок Н.Ю.

ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА

ЇХ ВПЛИВ НА ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЯМИ 35

Зеркаль Я.С., Поліщук Н.О.

СУЧASNІ ПІДХОДИ ДО ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ

УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ В УМОВАХ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ 37

Коробський Р.В., Шелудько Ю.Ю.

ЗНАЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ДЛЯ УПРАВЛІННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-НАВЧАЛЬНИМИ МАТЕРІАЛАМИ 41

Ляшок Н.Ю.

МОТИВАЦІЯ ПЕРСОНАЛА В СИСТЕМЕ УПРАВЛЕННЯ ЗНАНЯМИ

НА ПРОМЫШЛЕННОМ ПРЕДПРИЯТИИ В УСЛОВИЯХ ЭКОНОМИЧЕСКИХ КРИЗИСОВ 44

Ляшок Н.Ю., Симчук Н.О.

МОТИВАЦІЯ ПЕРСОНАЛУ – ГОЛОВНИЙ ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ 48

Мамутова А.О., Шумаєва Е.А.

ФОРМИРОВАНИЕ ЛОЯЛЬНОСТИ ПЕРСОНАЛА:

ПРОБЛЕМЫ УКРАИНСКОЙ ПРАКТИКИ И ПУТИ ИХ РЕШЕНИЯ 51

Панкова Л.І.

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ПЕРЕДУМОВА СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ 53

Сергєєва Ю.І., Ляшок Н.Ю.

НЕФОРМАЛЬНІ КОЛЕКТИВИ ТА МЕХАНІЗМИ УПРАВЛІННЯ НИМИ 56

Солодовник Т.В., Коробський Р.В.

УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОПЛАТИ ПРАЦІ 59

Хацько Д.С., Іваненко Л.В.

ОБЗОР ЗАРУБЕЖНОГО ОПЫТА В ИСПОЛЬЗОВАНИИ

ОРГАНИЗАЦИОННОГО УПРАВЛЕНИЯ МЕТОДОВ УПРАВЛЕНИЯ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА ... 62

Хацько Д.С., Цветнова О.В.

ВЛИЯНИЕ ТЕКУЧЕСТИ КАДРОВ НА ИМИДЖ ПРЕДПРИЯТИЯ 64

Холодова К.С., Ляшок Н.Ю.

АКТУАЛЬНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ I

ВИКОРИСТАННЯ ТАЙМ-МЕНЕДЖМЕНТУ В УПРАВЛІННІ ПЕРСОНАЛОМ 66

Циганок К.В., Ляшок Н.Ю.

КАДРОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК ЕЛЕМЕНТ УСПІХУ ПІДПРИЄМСТВА 69

Чернишенко Я.Г., Моїсеєнко Л.М.

ПРОБЛЕМИ КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ В

СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ В ПРАЦЯХ УКРАЇНСЬКИХ НАУКОВЦІВ 71

Щербак Ю.В., Новицкая О.В.

БЕЗРАБОТИЦА В УКРАЇНІ КАК ЭКОНОМИЧЕСКОЕ И СОЦИАЛЬНОЕ ЯВЛЕНИЕ 74

Ярчевская С.Г., Шумаєва Е.А.

ВЛИЯНИЕ КОММУНИКАЦИОННЫХ ПРОЦЕССОВ

НА УРОВЕНЬ РАЗВИТИЯ КОРПОРАТИВНОЙ КУЛЬТУРЫ 76

**3. Теорія фінансового менеджменту, моніторинг і моделювання
економічних та суспільних процесів.**

Коробський Р.В.

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ДАНИХ В СИСТЕМАХ ПІДТРИМКИ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ 80

Невзгода Я.Д., Коробський Р.В.

ІНТЕРАКТИВНІ МАРКЕТИНГОВІ КОМУНІКАЦІЇ В СУЧASNІЙ РИНКОВІЙ ЕКОНОМІЦІ 84

Прудник О.В., Табачкова Н.А.

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ У ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ 87

Симчук Н.О., Моїсеєнко Л.М.

ФАКТОРИ ФОРМУВАННЯ КОРПОРАТИВНОЇ

КУЛЬТУРИ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ НАУКОВИХ ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ 90

Стельмаши А.О., Коробський Р.В.

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

ЗАСТОСУВАННЯ БЕНЧМАРКІНГУ В ПРОМISЛОВОСТІ УКРАЇНИ 92

Холодова К.С., Моїсеєнко Л.М.

КОРПОРАТИВНА КУЛЬТУРА ЯК ОБ'ЄКТ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ 96

Щербак Ю.В., Коробський Р.В.

ФІНАНСОВІ ПОТОКИ ДЕРЖАВИ В УМОВАХ РИНКОВИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ 100

Щербакова К.О., Ляшок Н.Ю.

ДОЦІЛЬНІСТЬ МАТЕМАТИЧНОЇ ФОРМАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ 102

4. Системні основи інноваційно-інвестиційного розвитку регіонів.

Водолаженко О.В., Лизунова О.М.

ПРОБЛЕМИ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ В ІННОВАЦІЇ І МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ 106

Водолаженко О.В., Школяренко О.О.

ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТІКА ДЕРЖАВИ ЯК ФАКТОР ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ 108

<i>Жеребцов В.О., Зубенко Ю.Д.</i>	
АКТИВІЗАЦІЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ	
ЯК ШЛЯХ ДО СТАБІЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ КРАЇНИ.....	111
<i>Зубенко Ю.Д.</i>	
ДИДАКТИЧЕСКОЕ РЕШЕНИЕ СОВРЕМЕННОЙ	
ЗАДАЧИ ИНТЕРАКТИВНОГО ОБУЧЕНИЯ В ВЫСШЕЙ ШКОЛЕ	114
<i>Зубенко Ю.Д., Соколенко С.І.,</i>	
<i>Холодна А.О., Ушкварок Д.А., Савельєв Є.С.</i>	
ВИКОРИСТАННЯ ДОСВІДУ США В РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОГО	
ВИРОБНИЦТВА ДЛЯ ВИРІШЕННЯ ІСНУЮЧИХ ПРОБЛЕМ В УКРАЇНІ	118
<i>Іщенко Д.В., Школяренко О.О.</i>	
ОБЗОР ГОСУДАРСТВЕННЫХ ПРОГРАММ ПОДДЕРЖКИ	
ФІНАНСИРОВАНИЯ ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СТРАН МИРА.....	122
<i>Карпухно І.А., Ляшок А.Я.</i>	
ПРОБЛЕМЫ АКТИВИЗАЦИИ ИНВЕСТИЦИОННОГО КЛИМАТА УКРАИНЫ	126
<i>Лисенко С.М., Зелінська Т.С.</i>	
ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ В УКРАЇНІ: ОЦІНКА ФАКТОРІВ РИЗИКУ	130
<i>Ляшок Н.Ю., Чернишенко Я.Г.</i>	
ЗАСТОСУВАННЯ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ УПРАВЛІННЯ В АГРАРНІЙ СФЕРІ УКРАЇНИ	138
<i>Москвинова В.В., Зубенко Ю.Д.</i>	
ФОРМЫ ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ РЕГИОНОВ:	
ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ В УКРАИНЕ.....	140
<i>Перечосова Г.В., Щербакова К.О., Зубенко Ю.Д.</i>	
ПРОВЕДЕНИЯ КОНКУРСУ ПРОЕКТІВ ЯК ПРИКЛАД ЗАСТОСУВАННЯ	
ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	143
<i>Сергеєва Ю. І., Зубенко Ю. Д.</i>	
ИНФОРМАЦИОННОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ КОНКУРСА СТУДЕНЧЕСКИХ ПРОЕКТОВ	
ПО ПРОБЛЕМЕ: «ИННОВАЦИОННОЕ РАЗВИТИЕ РЕГИОНОВ»	146
<i>Сіренко Ю.І., Лисенко С.М.</i>	
ЕФЕКТИВНИЙ ВИБІР МЕТОДИКИ ОЦІНКИ ІННОВАЦІЙНОЇ	
ПРИВАБЛИВОСТІ ВУГЛЕДОБУВНОГО ПІДПРИЄМСТВА ПАТ ШУ «ПОКРОВСЬКЕ».....	149
<i>Солодовник Т.В., Стельмаш А.А., Фоміна А.А.,</i>	
<i>Фоміна А.А., Чугунова А.И., Зубенко Ю.Д.</i>	
АНАЛИЗ ПЕРСПЕКТИВ ВТОРИЧНОГО ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ГОРНЫХ ОТВАЛОВ	
НА ТЕРРИТОРИИ ДОНЕЦКОЙ ОБЛАСТИ	157
<i>Стрелець Н.А., Конова Л.А., Зубенко Ю.Д.</i>	
ОСОБЕННОСТИ НАУЧНО - ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКОЙ РАБОТЫ СТУДЕНТА ПО ПРОБЛЕМЕ:	
«ИННОВАЦИОННОЕ РАЗВИТИЕ РЕГИОНОВ ЮЖНОЙ АМЕРИКИ».....	160
<i>Холодок Є.І., Іноземцева А.Р., Плужнікова Н.В.,</i>	
<i>Прудник В.В., Гриценко Д.А., Зубенко Ю.Д.</i>	
ТЕОРІЇ ТА КОНЦЕПЦІЇ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ: СУТЬ, ЗНАЧЕННЯ ТА ГЕНЕЗИС...	162
<i>Цыганок Е.В., Зубенко Ю.Д.</i>	
ПОСЛЕДСТВИЯ ВСТУПЛЕНИЯ УКРАИНЫ В ЕВРОСОЮЗ	166
<i>Школяренко О.О., Соколенко С.І.</i>	
МАЛЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО В СФЕРІ ТОРГІВЛІ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ.....	168
 5. Особливості функціонування сучасної фінансово-кредитної	
системи України.	
 <i>Авраменко Г.І., Табачкова Н.А.</i>	
ФОРМУВАННЯ КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ У СУЧASNIX УМОВАХ.....	172

Холодок Є.І., Школяренко О.О. БАНКІВСЬКЕ КРЕДИТУВАННЯ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ.....	174
6. Інтеграція України у світові та регіональні економічні структури.	
Авраменко Г.І., Ляшок Н.Ю. МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ЗВЯЗКИ УКРАЇНИ ТА ЇЇ ІНТЕГРАЦІЯ В ЄВРОПЕЙСЬКІ ТА СВІТОВІ СТРУКТУРИ.....	178
Довгонюк О.Ю., Шаповал А.А. ОБЗОР СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ РЕГІОНОВ СКАНДИНАВІИ	180
Долженко В.Е., Ляшок Н.Ю. МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ	182
Долженко В.Е., Ляшок Н.Ю. ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ У СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО	184
Жеребцова В.О., Школяренко О.О. ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ ДО ЄС: ПЕРЕВАГИ І НЕДОЛІКИ.....	188
Лисенко С.М., Симчук Н.О. СУЧASНІЙ СТАН ЕКСПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ЇЇ РОЗВИТКУ	191
7. Економічні й організаційні аспекти розвитку підприємств, галузей і регіонів України.	
Грязнов І.О., Ляшок Н.Ю. КОНТРОЛЬ ПРОЦЕСУ РОЗРОБКИ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ.....	197
Губарєв В.В. ВПРОВАДЖЕННЯ ЗАСАД ЗОНІНГУ В УПРАВЛІННІ НЕРУХОМІСТЮ УКРАЇНИ	200
Долженко В.Е., Лисенко С.М. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ НАПРЯМІВ ВИКОРИСТАННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА.....	203
Дудко О.А., Лизунова О.М. ГЛОБАЛІЗАЦІЯ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ	206
Зубарєв С.В., Табачкова Н.А. УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ НА ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	209
Коваленко Ю.О. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЗАСТОСУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ	212
Конова Л.А., Ляшок Н.Ю. СОЦІАЛЬНО - ЕКОНОМІЧНЕ ПРОГНОЗУВАННЯ	214
Куликова О.В., Ляшок Н.Ю. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ.....	215
Москвінова В.В., Скрипка В.М. ПРОБЛЕМИ БАНКРУТСТВА І САНАЦІЇ ВУГІЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ	218
Новицька О.В. ІСТОРИЧНІ ЕТАПИ ЕВОЛЮЦІЇ ТЕОРІЇ КОНКУРЕНЦІЇ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ЇХ ВНЕСКУ У СУЧASNІ ПОЛОЖЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ.....	220
Перечосова Г.В., Крачковський В.В. УПРАВЛІННЯ КОМУНІКАЦІЙНИМИ ПРОЦЕСАМИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ.....	222

<i>Перечосова Г.В., Сергеєва Ю.І., Ляшок Н.Ю.</i>	
ПРОБЛЕМИ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	225
<i>Пуханов А.А.</i>	
РЕАЛІЗАЦІИ АУТСОРСІНГ-ПРОЕКТА ДЛЯ ПРЕДПРИЯТИЙ ОТДЕЛЬНОЇ ОТРАСЛІ ТЭК	227
<i>Романенко Є.В., Губарев В.В.</i>	
ВИКОРИСТАНЯ МАРКЕТИНГОВОГО ПІДХОДУ В ОРГАНІЗАЦІЇ ЗБУТОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ	231
<i>Скорик А.Т., Ляшок Н.Ю.</i>	
ОСНОВИ БЮДЖЕТУВАННЯ ПРОЕКТІВ	234
<i>Скорик А.Т., Табацкова Н.А.</i>	
ТЕХНІЧНИЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВА	237
<i>Стрелець Н.О., Крачковський В.В.</i>	
ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	240
<i>Сысої Ю.В., Ляшок А.Я., Рябченко А.А.</i>	
АНТИКРИЗИСНОЕ УПРАВЛЕНИЕ ОРГАНИЗАЦИЕЙ	241
<i>Харченко В.А.</i>	
РОЗВИТОК У ТЕОРИЯХ І МОДЕЛЯХ	244
<i>Чугунова А.И., Коробский Р.В.</i>	
АНАЛИЗ ПРОБЛЕМ РАЗВИТИЯ ВИРТУАЛЬНОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА В УКРАИНЕ	246
<i>Школяренко О.О.</i>	
НОВІ ПІДХОДИ В УКРАЇНІ ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ МАРКЕТИНГОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	249
<i>Щербакова К.О., Лисенко С.М.</i>	
ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	
(ЗА МАТЕРІАЛАМИ ПРАТ «КРАСНОАРМІЙСЬКЕ АП «УКРБУД»)	251
<i>Щербакова К.О., Ляшок Н.Ю.</i>	
РОЛЬ КОНКУРЕНЦІЇ В ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	255
 8. Державне управління, місцеве самоврядування та формування професійної компетентності студентів.	
<i>Ісаенков О.О., Ісаенков К.О.</i>	
ОСВІТНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ	
У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ДЛЯ РОБОТИ ПО КОНКРЕТНИМ ПРОФЕСІЯМ	259
<i>Коновалов А.Г., Ляшок А.Я.</i>	
ПРОБЛЕМА СОЦІАЛЬНОЙ РЕАЛЬНОСТИ В СОВРЕМЕННОМ КИНЕМАТОГРАФЕ	262
<i>Куликова О.В., Зубенко Ю.Д.</i>	
ОСОБЕННОСТИ ГОСУДАРСТВЕННОГО УПРАВЛЕНИЯ РЕГИОНАМИ УКРАИНЫ	267
<i>Скорик А.Т., Ляшок Н.Ю.</i>	
СТРУКТУРА ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЕКТУ ТА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРОПОЗИЦІЇ	
ЗГІДНО З ВИМОГАМИ МІНІСТЕРСТВА ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ	270
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	274

Література

1. Колот А.М. Мотивація, стимулювання й оцінка персоналу: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 1998. – 224 с.
2. Азарова А.О. Дослідження множини чинників нематеріальної мотивації на підприємстві / А.О. Азарова, О.А. Ковальчук // Економічний простір. - 2010. - № 5. - С. 53-58.
- 3.Іванченко Г.В. Особливості використання нематеріальних стимулів на вітчизняних підприємствах / Г.В. Іванченко // Економіст. - 2010. - № 3. - С. 21-23.
4. Грифін Р., Яцура В. Основи менеджменту: Підручник / Наук. ред.. В. Яцура, Д.Олесневич. – Львів: БаK, 2001. – 624 с.

Ляшок Н.Ю., Симчук Н.О.

МОТИВАЦІЯ ПЕРСОНАЛУ – ГОЛОВНИЙ ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ

Важливою ознакою сучасного суспільства є пріоритетна увага до персоналу – провідного виробничого чинника, резерву економічного зростання та конкурентоспроможності. Досвід передових економік світу доводить, що жодну із задач управління у будь-якій сфері діяльності неможливо реалізувати без зацікавленості в її вирішенні працівників. Одним з найважливіших питань для створення максимальної зацікавленості працівників у результатах діяльності організації є саме мотивування, створення оптимального середовища для трудової діяльності.

Основною метою даної статті є дослідження впливу мотивації персоналу на підвищення рівня продуктивності праці.

Мотивація – це процес спонукання кожного співробітника і всіх членів його колективу до активної діяльності для задоволення власних цілей та потреб організації, відповідно до делегованих їм обов'язків та плану.

Мотивування - це вид управлінської діяльності, який забезпечує процес спонукання себе та інших працівників до діяльності, спрямованої на досягнення особистих цілей і цілей організації. Поняття мотивації тісно зв'язано з проблемою керування персоналом. Нові економічні відношення, породжені перехідним періодом, висувають і нові вимоги до персоналу. Це не тільки добір, навчання і розташування кадрів, але і формування нової свідомості, менталітету, а отже, і методів мотивації [1].

Слід пам'ятати, що будь-які зміни в діяльності підприємства, не залежно від ступеня ефективності прийняття рішень «на папері», не будуть впроваджені «в життя» без відповідної мотивації персоналу підприємства. Добре спланована система мотивації дозволяє суттєво підвищувати ефективність роботи персоналу, збільшувати обсяги продажу, покращувати виробничий процес та обслуговування клієнтів, без особливо великих матеріальних затрат з боку компанії. Адже, коли працівник виконує свої посадові обов'язки з повною са-

мовіддачею і його цілі саморозвитку включають розвиток підприємства загалом, тоді коефіцієнт корисної дії зростає в декілька разів.

Цікавим способом удосконалення мотивації праці є мотивація вільним часом або модульна система компенсації вільним часом. Ця форма немонетарної мотивації поки не одержала поширення у практиці українських підприємств, але досвід використання її зарубіжними фірмами свідчить про необхідність її впровадження на підприємствах.

Мотивацію доцільно поділяти на матеріальну і нематеріальну. Матеріальне стимулювання праці являє собою процес формування і використання систем матеріальних стимулів праці та розподілу заробітної плати відповідно до дій закону розподілу за кількістю і якістю праці. Політика винагороди за працю організовується так, щоб свідома ініціатива працівника була спрямована на підвищення продуктивності праці, удосконалення своєї кваліфікації, надавала працівнику можливість збільшувати працею свій дохід.

Проблема підвищення матеріальної мотивації трудової діяльності є однією з «вічних» проблем, що їх має вирішувати економічна наука та господарська практика. Особливо актуальною є проблема матеріальної мотивації для країн з ринковою економікою, до яких належить і Україна. Це зумовлене принаймні двома причинами:

- 1) низьким рівнем доходів, деформаціями в їхній структурі та диференціації;
- 2) необхідністю становлення нових за змістом форм і методів матеріального стимулювання зайнятих в економіці.

Провідна роль у матеріальній мотивації трудової діяльності належить заробітній платі як основній формі доходу найманих працівників. По-перше, вищий рівень заробітної плати (проти середньоринкового її значення) сприяє зниженню плинності кадрів, а отже, забезпечує формування стабільного трудового колективу. У разі зниження плинності персоналу роботодавець має можливість скоротити витрати на його найм і навчання, спрямувавши вивільнені кошти на розвиток виробництва, що, у свою чергу, забезпечить підвищення конкурентоспроможності продукції. По-друге, проведення політики високої заробітної плати дає змогу відібрать на ринку праці найбільш підготовлених, досвідчених, ініціативних, орієнтованих на успіх працівників, продуктивність праці яких потенційно вища за середній рівень [4., с.78].

Нематеріальне стимулювання розвитку персоналу в організації, насамперед, направлене на задоволення мотиву збереження соціального статусу працівника в трудовому колективі завдяки залишенню за ним його робочого місця чи займаної посади; підвищення соціального статусу працівника в трудовому колективі в результаті одержання ним більш високої відповідальної посади, посилення зацікавленості працівника самим процесом опанування новими знаннями, вміннями та практичними навичками; поглиблення інтересу щодо професійного спілкування з професіоналами як в організації, так і поза її межами [2., с.54].

Нематеріальна мотивація направлена на підвищення лояльності співробітників до компанії одночасно із зниженням витрат на компенсацію співробіт-

никам їх трудовитрат. Під нематеріальними ми розуміємо такі заохочення до високо результативної роботи, які не видаються співробітнику у вигляді готівки чи безготікових грошей, але можуть потребувати від компанії інвестицій в якість робочої сили, а саме: можливість розвитку і навчання, планування кар'єри, оздоровлення; пільгове харчування тощо. Основний ефект, який осягається за допомогою нематеріальної мотивації – це підвищення рівня лояльності та зацікавленості співробітників в компанії [3., с.22].

Отже можна зробити висновок, що проблема мотивації й стимулювання праці носить комплексний, багатоаспектий характер. Система мотивації на рівні підприємства має базуватися на певних вимогах, а саме:

- надання однакових можливостей щодо зайнятості та посадового просування за критерієм результативності праці;
- узгодження рівня оплати праці з її результатами та визнання особистого внеску в загальний успіх. Це передбачає справедливий розподіл доходів залежно від ступеня підвищення продуктивності праці;
- створення належних умов для захисту здоров'я, безпеки праці та добробуту всіх працівників;
- забезпечення можливостей для зростання професійної майстерності, реалізації здібностей працівників, тобто створення програм навчання, підвищення кваліфікації та перекваліфікації;

Саме при виконанні таких потреб працівників, роботодавці можуть сподіватися на те, що вони будуть «викладатися» на 100% під час роботи. Тобто намагатися використати всі існуючі можливості для досягнення найкращого результату.

Література

1. Колот А.М. Мотивація, стимулювання й оцінка персоналу: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 1998. – 224 с.
2. Азарова А.О. Дослідження множини чинників нематеріальної мотивації на підприємстві / А.О. Азарова, О.А. Ковальчук // Економічний простір. - 2010. - № 5. - С. 53-58.
3. Іванченко Г.В. Особливості використання нематеріальних стимулів на вітчизняних підприємствах / Г.В. Іванченко // Економіст. - 2010. - № 3. - С. 21-23.
4. Грифін Р., Яцура В. Основи менеджменту: Підручник / Наук. ред.. В. Яцура, Д.Олесневич. – Львів: Бак, 2001. – 624 с.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

1. Авраменко Анна Ігорівна – Красноармійський індустріальний інститут державного вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет», м. Красноармійськ, студентка групи ЕПРс-13

2. Атаєва Елена Алимовна – доцент кафедри економики підприємств і менеджменту УНППИ УИПА, кандидат економіческих наук, г. Артемовск

3. Болотських Тетяна Валеріївна – Красноармійський індустріальний інститут Державного вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет», асистент кафедри «Економіки і підприємництва», м. Красноармійськ

4. Булатов Юрій Валерійович – Красноармійський індустріальний інститут Державного вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет», м. Красноармійськ, студент групи МО – 11

5. Водолаженко Оксана Володимиривна – Красноармійський індустріальний інститут Державного вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет», м. Красноармійськ, студентка групи ЕПР-10

6. Грязнов Ігор Олександрович – Красноармійський індустріальний інститут Державного вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет», м. Красноармійськ, студент групи ЕПРс-13

7. Губарєв Вячеслав Володимирович – кандидат наук з державного управління, доцент кафедри «Менеджменту», Красноармійський індустріальний інститут Донецького Національного технічного університету

8. Долженко Вікторія Едуардівна – Красноармійський індустріальний інститут державного вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет», м. Красноармійськ, студентка групи ЕПРс-13

9. Дудко Олексій Анатолійович – Красноармійський індустріальний інститут Державного вищого навчального закладу

«Донецький національний технічний університет»,
м. Красноармійськ, студент групи ЕПР–10

10. Жеребцова Віталіна Олександрівна – Красноармійський індустриальний інститут Державного вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет», м. Красноармійськ, студентка групи МО–10

11. Загорулько Валентин Миронович – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри маркетингу та ресурсозабезпечення, Національний авіаційний університет, м. Київ

12. Зелінська Тетяна Сергіївна – Красноармійський індустриальний інститут Державного вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет», м. Красноармійськ, студентка групи ЕПР–12

13. Зеркаль Ярослава Сергіївна – Красноармійський індустриальний інститут Державного вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет», м. Красноармійськ, студентка групи МО–13

14. Зубарев Сергій Володимирович – Красноармійський індустриальний інститут Державного вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет», м. Красноармійськ, студент групи ЕПРс–13

15. Зубенко Юрій Данилович – кандидат економічних наук, доцент кафедри «Менеджменту», Красноармійський індустриальний інститут Державного вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет», м. Красноармійськ

16. Ісаєнков Костянтин Олександрович – Красноармійський індустриальний інститут Державного вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет», м. Красноармійськ, студент групи МО–12

17. Ісаєнков Олександр Олександрович – Красноармійський індустриальний інститут Державного вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет», м. Красноармійськ, старший викладач кафедри «Геотехнологій і охорони праці»

18. Іщенко Денис Вікторович – Красноармійський індустриальний інститут Державного вищого навчального закладу

«Донецький національний технічний університет», м. Красноармійськ, магістр групи ЕПР-12м

19. Карпухно Ірина Олександрівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри «Економічної теорії», Донецький національний університет. м. Донецьк

20. Ковалев Валерий Николаевич – зав. кафедрой экономики предприятий и менеджмента Учебно-научного профессионально-педагогического института (УНППИ) Украинской инженерно-педагогической академии (УИПА), доктор экономических наук, профессор

21. Коваленко Юлія Олександрівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри СГП, Красноармійський індустриальний інститут, Державного вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет»

22. Конова Лідія Анатоліївна – Красноармійський індустриальний інститут Державного вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет» м. Красноармійськ, студентка групи МОАс-13

23. Кононалов Андрій Григорійович, Донецький національний університет. м. Донецьк, доцент кафедри «Філософія»

24. Коробський Руслан Владиславович – Красноармійський індустриальний інститут Державного вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет», старший викладач кафедри «Менеджменту», м. Красноармійськ

25. Крачковський Володимир Вікторович – кандидат економічних наук, доцент кафедри «Менеджменту», Красноармійський індустриальний інститут Державного вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет», м. Красноармійськ

26. Куликова Ольга Володимирівна – студентка групи МОАс-13, Красноармійський індустриальний інститут Донецького національного технічного університету, м. Красноармійськ

27. Лизунова Олена Миколаївна – кандидат економічних наук наук, доцент кафедри «Менеджменту», Красноармійський індустриальний інститут Державного вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет»

28. Лисенко Світлана Миколаївна – кандидат економічних наук наук, доцент кафедри «Економіка і підприємництво», Красноармійський індустріальний інститут Державного вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет»

29. Ляшок Наталія Юріївна – Красноармійський індустріальний інститут Державного вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет», старший викладач кафедри «Менеджменту», м. Красноармійськ

30. Ляшок Олександр Ярославович – Донецький національний університет, м. Донецьк, студент

31. Ляшок Ярослав Олександрович – директор Красноармійського індустріального інституту ДВНЗ «ДонНТУ», завідувач кафедри «Геотехнологій і охорони праці», кандидат технічних наук, доцент

32. Мамутова Алина Олеговна – студентка 4 курса факультета економики и менеджмента, Донецкий национальный технический университет

33. Москвінова Валентина Володимирівна – Красноармійський індустріальний інститут Державного вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет», м. Красноармійськ, студентка групи ЕПР–10

34. Невзгода Яна Дмитрівна – Красноармійський індустріальний інститут державного вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет», м. Красноармійськ, студентка групи МО–12

35. Ніколаєнко Сергій Сергійович – Красноармійський індустріальний інститут Державного вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет», м. Красноармійськ, студент групи ЕПРс–13

36. Новицька Оксана Вікторівна – асистент кафедри «Економіки і підприємництва», Красноармійський індустріальний інститут Державного вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет»

37. Панкова Людмила Іллівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри «Менеджмент», Донецький інститут залізничного

транспорту Української державної академії залізничного транспорту, м. Донецьк

38. Перечосова Ганна Валеріївна – Красноармійський індустріальний інститут державного вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет», м. Красноармійськ, студентка групи МОАм–13

39. Поліщук Наталя Олександрівна – кандидат економічних наук, Красноармійський індустріальний інститут ДВНЗ «ДонНТУ», старший викладач кафедри «Економіки і підприємництва»

40. Прудник Оксана Володимирівна – Красноармійський індустріальний інститут Державного вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет», м. Красноармійськ, студентка групи ЕПРс–13

41. Пуханов Олександр Олександрович – старший викладач кафедри «Електромеханіка і автоматика», кандидат економічних наук, Красноармійський індустріальний інститут ДонНТУ

42. Романенко Євгенія Валентинівна – Красноармійський індустріальний інститут Державного вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет», м. Красноармійськ, магістрантка

43. Рябченко Олексій Олександрович – Донецький національний університет, студент

44. Сергєєва Юлія Іванівна – Красноармійський індустріальний інститут державного вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет», м. Красноармійськ, студентка групи МОАс–13

45. Симчук Надія Олексіївна – Красноармійський індустріальний інститут Державного вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет», м. Красноармійськ, студентка групи ЕПР–12

46. Сисой Юлія Василівна – кандидат економічних наук, доцент, Донецький національний університет. м. Донецьк, доцент кафедри «Економіка підприємства»

47. Сірено Юлія Ігорівна – Красноармійський індустріальний інститут Державного вищого навчального закладу «Донецький

національний технічний університет», м. Красноармійськ, студентка групи ЕПР–12

48. Скорик Анна Тарасівна – Красноармійський індустріальний інститут Державного вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет», м. Красноармійськ, студентка групи ЕПРс–13

49. Скрипка В'ячеслав Михайлович – старший викладач кафедри „Економіки і підприємництва”, Красноармійський індустріальний інститут Державного вищого навчального закладу „Донецький національний технічний університет”, м. Красноармійськ

50. Соколенко Сергій Ігорович – Красноармійський індустріальний інститут Державного вищого навчального закладу «Донецький національний університет», м. Красноармійськ, студент групи МО–10

51. Солодовник Тетяна Валеріївна – Красноармійський індустріальний інститут державного вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет», м. Красноармійськ, студентка групи МО–10

52. Стельмаши Анастасія Олександрівна – Красноармійський індустріальний інститут Державного вищого навчального закладу «Донецький національних технічний університет», м. Красноармійськ, студентка групи МО–10

53. Стрелець Наталія Олександрівна – Красноармійський індустріальний інститут Державного вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет», м. Красноармійськ, студентка

54. Табачкова Наталія Анатоліївна – кандидат економічних наук, доцент кафедри «Економіки і підприємництва», Красноармійський індустріальний інститут Державного вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет»

55. Тоболкан Ольга Константинівна – Донецький національний технічний університет, м. Донецьк, студентка групи МОА – 12м

56. Фоміна Аліна Олександрівна – Красноармійський індустріальний інститут Державного вищого навчального закладу

«Донецький національних технічний університет», м. Красноармійськ, студентка групи МО–10

57. *Фоміна Аліса Олександрівна* – Красноармійський індустріальний інститут Державного вищого навчального закладу «Донецький національних технічний університет», м. Красноармійськ, студентка групи МО–10

58. *Харченко Вікторія Анатоліївна* – кандидат економічних наук, доцент, ДВНЗ «Донецький національний технічний університет», м. Донецьк

59. *Хацько Дар'я Сергіївна* – Красноармійський індустріальний інститут Державного вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет», студентка групи МО–11

60. *Холодова Катерина Сергіївна* – Красноармійський індустріальний інститут Державного вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет», м. Красноармійськ, студентка групи ЕПР–12

61. *Холодок Євген Іванович* – Красноармійський індустріальний інститут Державного вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет», м. Красноармійськ, студент групи МО–10

62. *Цветнова Оксана Володимиривна* – старший викладач кафедри «Економіки і підприємництва» Красноармійського індустріального інституту Державного вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет»

63. *Циганок Катерина Володимиривна* – Красноармійський індустріальний інститут державного вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет», м. Красноармійськ, студентка групи МОАс–13

64. *Черенков Михаїл Николаевич* – доктор філософських наук, професор кафедри культурології Інститута філософського образования и науки Національного педагогіческого університета імені М.П. Драгоманова

65. *Чернишенко Яна Геннадіївна* – Красноармійський індустріальний інститут Державного вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет», м. Красноармійськ, студентка групи ЕПР–12

66. Чугунова Олександра Іванівна – Красноармійський індустріальний інститут Державного вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет», м. Красноармійськ, студентка групи МО–10

67. Шелудько Юлія Юріївна – Красноармійський індустріальний державного вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет», м. Красноармійськ, студентка групи МО–12

68. Школяренко Ольга Олександрівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри «Економіка і підприємництво», Красноармійський індустріальний інститут Державного вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет»

69. Шумаєва Олена Олександрівна – кандидат наук з державного управління, доцент кафедри менеджменту і господарського права, Донецький національний технічний університет

70. Щербак Юлія Віталіївна – Красноармійський індустріальний інститут Державного вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет», студентка групи МО–12

71. Щербакова Катерина Олександрівна – Красноармійський індустріальний інститут державного вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет», м. Красноармійськ, студентка групи ЕПРс–13

72. Ярчевська Стелла Геннадіївна – кафедра менеджменту та господарського права Донецького національного технічного університета, студентка

73. Яструбцева Анастасия Валерьевна – Национальный Исследовательский университет "Высшая школа экономики", PhD, кандидат философских наук, доцент кафедры истории философии факультета философии, г. Москва

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІЧНОГО І СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**регіональної науково-практичної конференції,
присвяченої 55-річчю**

**Красноармійського індустріального інституту
ДВНЗ «ДонНТУ»**

м. Красноармійськ, 19-20 грудня 2013 р.

Мовою оригіналу

Підписано до друку 09.12.2013. Формат 60x84^{1/16}
Ум. друк. арк. 16,51. Друк лазерний. Наклад 66 прим. Зам. № 2511

Віддруковано у друкарні «Норд Комп’ютер» на цифрових лазерних
видавничих комплексах Rank Xerox DocuTech 135 і DocuColor 2060

Св. суб’єкта видавничої справи А00 № 737160 від 04.11.1998
83003, Україна, м. Донецьк, вул. Разенкова, 6
Тел.: (062) 389-73-82, 389-73-86
e-mail: nordpress@gmail.com